

Verksamhetsplan 2026

Övergripande mål med verksamheten

FSF ska verka för att stärka och underlätta fäbod- och utmarksbruket i Sverige, så att både nuvarande brukare och nya generationer ges goda och långsiktiga förutsättningar. Förbundet ska också förvalta och vidareutveckla det immateriella kulturarv som fäbodkulturen utgör, i enlighet med UNESCO-utnämningen.

FSF ska dessutom arbeta för att öka kunskapen och kännedomen om fäbodkulturen hos myndigheter, beslutsfattare och andra berörda samhällsaktörer, så att kulturarvets värden och förutsättningar blir bättre förstådda och beaktade.

Genom att tillgängliggöra och vårda varumärket Fäbod ska FSF bidra till att synliggöra kulturarvet, stärka livsmedelsproduktion och skapa förutsättningar för hållbar utveckling inom fäbodrörelsen.

Verksamhet

Verksamheten delas nedan in i bas- respektive projektverksamhet. Dessa är dock kopplade till och beroende av varandra. Vi arbetar för att kunna skapa en verksamhet och finansiering som gör att vi kan hålla oss med en förbundssekreterare.

Basverksamhet

Näringspolitiska gruppen

Har under 2025 arbetat mot Jordbruksverket rörande ny utformning av stöden. Kommer att sammankallas igen under 2026 när arbetet med naturrestaureringen tar form.

Rovdjurs- och viltförvaltningsgruppen

Vi arbetar med påverkan i rovdjurs- och viltförvaltningsfrågor med våra kontakter i viltförvaltningsorganisationer.

Utveckling av det immateriella kulturarvet & samarbete med Norsk Seterkultur

Fortsatt arbete med att sprida kunskap om UNESCO-utnämningen och att utveckla och använda detta till våra medlemmars fördel. Under året planeras även för nya projektinsatser.

Programrådet

FSF deltar i programrådet som arbetar med att implementera kunskapen om och betydelsen av konventionen om biologisk mångfald, artikel 8j om att respektera,

bevara och bibehålla lokal och traditionell kunskap, och artikel 10c om att skydda och uppmuntra traditionellt sedvanebruk.

Tidningen Fäbodliv

Förbundet ger ut tidningen Fäbodliv. Den sprider kunskap om fäbod- och utmarksbruk både externt, och internt.

Hemsidan & kommunikation

Hemsidan ska under 2026 bli ett nav i vår verksamhet, genom att bland annat få en kalenderfunktion och genom att kunna fungera för förmedlande av platser på fäbodar, volontärer, osv. FSF utvecklar även sin närvaro i sociala medier genom Facebook- och Instagramkontot Fäbodliv. Styrelsen verkar för att bredda ansvaret genom att rekrytera fler administratörer.

Medlemmar

Som alla föreningar har vi ett medlemsregister och försöker aktivt värva fler medlemmar.

Samverkan med regionala föreningar

FSF fortsätter under 2026 att utveckla samverkan med de regionala föreningarna. Arbetet syftar till att stärka informationsutbyte, gemensamma prioriteringar och kunskapsstöd, och sker i former som är ändamålsenliga för både förbund och regionala föreningar.

Dialog, samverkan och långsiktiga stödformer för fäbodkulturen

FSF arbetar kontinuerligt med att föra fram fäbodbrukets perspektiv i dialog med myndigheter och nationella aktörer. Under 2026 prioriteras samverkan med Kulturdepartementet, Landsbygds- och infrastrukturdepartementet, Riksantikvarieämbetet, Naturvårdsverket och Jordbruksverket för att utveckla långsiktiga och ändamålsenliga stöd för fäbodkulturen. Likaså med regioner, länsstyrelser och kommuner i fäbodlänen.

Arbetet omfattar bland annat att:

- samordna brukarnas erfarenheter och utmaningar och föra dem vidare till berörda myndigheter,
- delta i möten, programråd, remisser och samråd där fäbodbrukets frågor behandlas,
- bidra med kunskapsunderlag kring kulturarv, landskapsvård, betesdrift och immateriella värden,
- initiera och följa upp dialoger om stödformer, ersättningsnivåer och regelverk,
- medverka till att utveckla modeller för nationellt och regionalt stöd som stärker fäbodbrukets långsiktiga förutsättningar.

Målet är att säkerställa stabila villkor för det immateriella kulturarvet och att stärka brukarnas möjlighet att bedriva fäbod- och utmarksbruk i hela landet.

Projektverksamhet 2026 -

Dessa är specifika insatsområden där vissa av dem söks förstärkta resurser via projektfinansiering under 2026

Ungdomar & Rekrytering

Vi söker under 2026 att få medel från Allmänna arvsfonden för att kunna driva ett större projekt under längre tid, som handlar om att ge unga chansen att lära sig fäbodbruk av äldre generationer.

Samarbete med Norsk Seterkultur

Förbundet fortsätter samverka med Norge under 2026 för kunskapsutbyte, utveckling av hållbara modeller för kultur- och naturturism, och samverka kring stödmodeller.

Stiftelsemedel från WWF - Projekt "Fjällkons bevarande"

Under 2026 genomför FSF utbildningsinsatser kopplade till fäbodbruket, bland annat inom ramen för ett projekt med fokus på fjällkon och veterinär kompetens. Projektet omfattar webinarier och framtagande av digitalt utbildningsmaterial och är finansierat för det första av tre år.

Livsmedel och varumärket Fäbod

Arbetet med hur varumärket ska användas planeras bli klart under 2026, för lansering till vår rörelse.

Mulbetesrätten

Arbetet med mulbetesrätten följs upp och kan komma att utvecklas under året.

Kommunala översiktsplaner

Om resurser finns, vi planerar att kartlägga och påverka kommuner i syfte att få in fäbodbruket i de kommunala översiktsplaner som kan beröras av det.

Vallmusik

En konsert kvarstår av det beviljade projektet 2025, och den genomförs första halvåret 2026.

"Fäbodens värden – ett kulturarv för världen"

FÖRBUNDET SVENSK
FÄBODKULTUR
OCH UTMARKSBRUK

Förbundet har beviljats stöd från Riksantikvarieämbetet för att synliggöra fäbodkulturen, med fokus på projektledning, digital utveckling och ungdomsinsatser. Genomförandet anpassas till tillgängliga medel.

Stöd till fäbodbrukare i kontakter med myndigheter och andra aktörer

FSF ser att många fäbodbrukare möter komplexa regelverk och varierande krav från myndigheter, markägare och andra näringar. Vill vi därför stärka vår förmåga att ge praktiskt stöd i dessa frågor. Detta kan handla om rådgivning, hjälp att tolka regelverk, stöd i dialoger eller att förmedla kontakt med personer som har särskild erfarenhet.

Syftet är att underlätta vardagen för brukarna, skapa bättre förståelse hos berörda aktörer och bidra till att fäbodbruket ges rimliga och långsiktiga förutsättningar. Förbundet avser söka medel för detta hos stiftelser och myndighetsutlysningar.

Vissa projekt kommer att kräva beviljad finansiering för att kunna genomföras. Det kan också tillkomma andra projekt, beroende på finansiering.